

Yttrande Anpassningar till AI-förordningen – Säker användning, effektiv kontroll och stöd för innovation (SOU 2025:101)

Er beteckning: Fi2025/01969

Sammanfattning

Länsstyrelsen tillstyrker remissen, med de synpunkter som redovisas i yttrandet.

Det riskerar att bli otydligt med så många tillsynsmyndigheter.

Utifrån perspektivet samhällsnytta kan ett delat ansvar med många aktörer inblandade innebära svåra gränsdragningar. Det kräver stort fokus på tydlighet i anpassningarna till AI-förordningen.

Om länsstyrelserna förväntas delta med kompetensmässigt stöd till de regulatoriska sandlådorna innebär det en ökad resursåtgång och därmed ökade kostnader.

Avsnitt 6.3.1

Länsstyrelsen vill särskilt betona vikten av en tydlig ansvarsfördelning och samordning mellan myndigheterna för att eftersträva uppfyllnad av den statliga värdegrunden, bland annat avseende rättssäkerhet, legalitet, transparens, förutsebarhet och jämställdhet. Länsstyrelsen föreslår på grund av det att särskilda instruktioner avseende samverkan för att säkerställa dessa grundläggande värden lämnas till den samordnande marknadskontrollmyndigheten, jämte de instruktioner som föreslås under avsnitt 9.5.

Avsnitt 12.6.4

Länsstyrelsen delar utredningens uppfattning att det alternativa förslag som presenteras på sida 582 i utredningen, att den samverkande myndigheten skulle ges ansvar för informationsskyldigheten till AI-byrå, skulle riskera att leda till

onödig samverkan. Länsstyrelsen avstyrker därför det alternativa förslaget.

Avsnitt 12.6.8

Med anledning av utredningens förslag under avsnitt 12.6.8 vill Länsstyrelsen poängtera att även för myndigheter som inbjuds till sandlådeprojekt med stöd av artikel 57.10, utan att utgöra en nationell behörig myndighet, kan deltagande innebära kostnader. För att öka förutsättningarna för tillsynsmyndigheter att delta, och på så vis också få ett mer hållbart resultat av sandlådeprojekten, bör även tillsynsmyndigheterna som deltar med stöd av artikel 57.10 erhålla ersättning för sina kostnader för deltagande.

Avsnitt 16.11 Konsekvenser för andra myndigheter

Att "tillsynsmyndigheter kan behöva ha viss beredskap för medverkan i regulatoriska sandlådor för AI, främst i form av personalresurser med rätt kompetenser" kan innebära att länsstyrelserna påverkas i den mån ett sandlådeprojekt skulle beröra Länsstyrelsens ansvarsområde. Det ställer resursmässiga krav, både personella och finansiella som ökar tillsynsmyndigheternas kostnader. Det är därför önskvärt att tillsynsområden där tillsynsmyndigheter kan involveras förtydligas. Det kan ske genom en lista över tillsynsområden som kan bli relevanta eller genom kriterier för när en tillsynsmyndighet ska involveras.

Allmänna synpunkter

Det är viktigt att regeringen tydliggör hur arbetet i de regulatoriska sandlådorna ska prioriteras för att utveckla störst samhällsnytta. Utredningen beskriver i huvudsak sandlådan utifrån privata aktörers behov, men även offentlig sektor står inför betydande utmaningar att utveckla och införa AI-system som uppfyller krav på rättssäkerhet, transparens, likabehandling och robusthet.

Deltagande i den regulatoriska sandlådan behöver kunna få stöd av central expertis så att mindre organisationer kan delta utan att tvingas bygga upp egen kapacitet och kompetens.

Möjligheten till regionala eller sektorsspecifika sandlådor, exempelvis för tillsyn eller handläggning, bör utredas vidare.

Det är viktigt att Sverige gör en anpassning som överensstämmer med förordningens krav, dock utan att utöka kraven.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Jörgen Peters med verksamhetsutvecklare Anette Johansson som föredragande.

Avdelningen för Civilt försvar och beredskap, Rättsenheten, Länsledningens kansli samt Service och utvecklingsenheten har deltagit i handläggningen av remissen.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.